EUROOPAN
KOMISSIO

Bryssel 17.6.2025
COM(2025) 314 final

KOMISSION KERTOMUS

EUROOPAN PARLAMENTILLE, NEUVOSTOLLE JA TILINTARKASTUSTUOMIOISTUIMELLE

Vuosikertomus vastuuvapauden myöntävälle viranomaiselle vuonna 2024 toimitetuista sisäisistä tarkastuksista

{SWD(2025) 159 final}

Sisällysluettelo

1.KERTOMUKSEN TAVOITTEET JA LAAJUUS 2

2.SISÄISEN TARKASTUKSEN TEHTÄVÄ: VASTUULLISUUS, RIIPPUMATTOMUUS JA PUOLUEETTOMUUS 2

3.KATSAUS TARKASTUSTOIMINTAAN 3

3.1. Vuoden 2024 tarkastussuunnitelman täytäntöönpano 3

3.2. Sisäisen tarkastuksen suosituksia koskevat tilastotiedot 5

4.VUONNA 2024 TEHTYJEN TARKASTUSTEN TULOKSET 7

4.1. Tuloksellisuustarkastusten kokonaistulokset 7

4.1.1. Rahoitusprosessit 8

4.1.2. Toimintaprosessit 9

4.1.3. Tukiprosessit 9

4.2. Sisäisen tarkastuksen suppeat päätelmät 10

4.3. Kokonaispäätelmä komission varainhoidosta 11

5.KOMISSION TALOUDELLISTEN VÄÄRINKÄYTÖSTEN TUTKINTAELIMEN KUULEMINEN 11

1. Kertomuksen tavoitteet ja laajuus

Tässä kertomuksessa annetaan Euroopan parlamentille ja neuvostolle tietoa **Euroopan komission sisäisen tarkastuksen yksikön vuonna 2024 tekemistä tarkastuksista komission pääosastoissa, yksiköissä ja toimeenpanovirastoissa**. ([1]) Se on osa vastuuvapausmenettelyä. Kertomukseen sisältyy yhteenveto i) tehtyjen sisäisten tarkastusten lukumäärästä ja tyypeistä, ii) annetuista suosituksista ja iii) näiden suositusten johdosta toteutetuista toimista. Komissio toimittaa kertomuksen Euroopan parlamentille ja neuvostolle varainhoitoasetuksen ([2]) 118 artiklan 8 kohdan ja 253 artiklan mukaisesti. Kertomus perustuu komission sisäisen tarkastajan varainhoitoasetuksen 118 artiklan 4 kohdan mukaisesti laatimaan kertomukseen sisäisen tarkastuksen vuonna 2024 tekemistä tarkastuksista ja muihin vuonna 2024 laadittuihin toimeksiantokertomuksiin. ([3])

Lisäksi, kuten varainhoitoasetuksen 118 artiklan 5 kohdassa edellytetään, kertomuksessa keskitytään moitteettoman varainhoidon ja tuloksellisuuden periaatteiden yleiseen noudattamiseen esittämällä tuloksellisuutta koskevat kokonaistulokset ja varainhoitoa koskeva kokonaispäätelmä (4 jakso). ([4])

2. Sisäisen tarkastuksen tehtävä: vastuullisuus, riippumattomuus ja puolueettomuus

Sisäisen tarkastuksen tehtävänä on lisätä ja suojata organisaation arvoa antamalla komissiolle riskiperusteisia ja objektiivisia varmistuspalveluja, neuvoja, näkemyksiä ja ennakointeja. Tätä varten sisäinen tarkastus osana tarkastussuunnitelmaansa

- tekee riippumattoman arvioinnin toimien ja rahoitustoimien hallinto-, riskinhallinta- ja valvontaprosessien (varmennuspalvelut) vaikuttavuudesta ja
- antaa neuvoja, näkemyksiä ja ennakointeja (muut kuin varmennuspalvelut).

Varmennuspalveluja toteutetaan sen varmistamiseksi, että

a. riskejä tunnistetaan, arvioidaan ja hallitaan asianmukaisesti ja jatkuvasti

b. merkitykselliset varainhoitoa, johtoa ja toimintaa koskevat tiedot ovat tarkkoja, luotettavia ja oikea-aikaisia

c. komission toimintapoliitikkoja, menettelyjä ja sovellettavia lakeja ja asetuksia noudatetaan

d. komission tavoitteet saavutetaan tosiasiallisesti ja tehokkaasti ja

e. laadukkaiden valvontaprosessien kehittämistä ja ylläpitämistä edistetään kaikkialla komissiossa.

([1]) Kertomus ei kata Euroopan rauhanrahastoa, unionin erillisvirastoja, Euroopan ulkosuhdehallintoa tai muita sisäisen tarkastuksen tarkastamia riippumattomia elimiä, joiden osalta laaditaan erilliset kertomukset.

([2]) Syyskuun 23 päivänä 2024 annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU, Euratom) 2024/2509, jolla korvattiin asetus (EU, Euratom) 2018/1046 (247 artikla).

([3]) Tämä kertomus kattaa 1. helmikuuta 2024 ja 31. tammikuuta 2025 välisenä aikana valmiiksi saadut tarkastuskertomukset lukuun ottamatta rahoitusvakauden, rahoituspalvelujen ja pääomamarkkinaunionin pääosastossa tehtyä henkilöstöhallintoa koskevaa tarkastusta, josta annettiin lopullinen tarkastuskertomus 10. maaliskuuta 2025 ja joka sisältyy poikkeuksellisesti vuoden 2024 sisäistä tarkastusta koskevaan vuosikertomukseen.

([4]) Yhteenveto sisäisen tarkastuksen antamasta varmuudesta julkaistaan samanaikaisesti tämän kertomuksen kanssa EU:n talousarviota koskevassa vuotuisessa hallinto- ja tuloksellisuuskertomuksessa.

Sisäisen tarkastuksen riippumattomuus on kirjattu varainhoitoasetukseen sekä komission hyväksymään, sisäisen tarkastuksen **tehtävää koskevaan perussääntöön** ([5]). Perussäännön mukaan sisäisen tarkastuksen johdon ja tarkastajien on säilytettävä riippumattomuutensa arvioimiinsa toimiin nähden varmistaakseen arvioinnin puolueettomuuden ja välttääkseen eturistiriidat. Jos puolueettomuus on tosiasiallisesti heikentynyt tai näyttää heikentyneen, tilanteesta on annettava selvitys. Sisäinen tarkastaja voi ottaa suoraan yhteyttä komission puheenjohtajaan ja/tai komission jäsenten kollegioon, jos hän katsoo sen tarpeelliseksi.

Sisäisen tarkastuksen työ perustuu varainhoitoasetukseen, ja siinä noudatetaan sisäisten tarkastajien järjestön kansainvälisiä ammattistandardeja ([6]) ja eettisiä sääntöjä.

Varainhoitoasetuksen 123 artiklan mukaisesti perustetun sisäisen tarkastuksen seurantakomitean tehtävänä on varmistaa sisäisen tarkastajan riippumattomuus, valvoa sisäisen tarkastustoiminnan laatua ja varmistaa, että komission yksiköt, toimeenpanovirastot ja muut elimet ottavat huomioon suositukset ja ryhtyvät niiden perusteella jatkotoimiin. Sisäinen tarkastus i) raportoi tarkastuksissaan esiin tulleista merkittävistä ongelmista ja mahdollisista parannuksista tarkastettuihin prosesseihin, ii) antaa vuotuisen kokonaispäätelmän varainhoidon tilasta komissiossa ja iii) raportoi (vähintään vuosittain) tehtävästään ja tuloksistaan vuotuisen tarkastussuunnitelmansa mukaisesti. Raportointi kattaa muun muassa merkittävät riskialttiudet sekä valvontaan ja hallinnointi- ja ohjausjärjestelmään liittyvät ongelmat.

Sisäisen tarkastuksen seurantakomitea avustaa komission jäsenten kollegiota, jotta tämä voisi täyttää perussopimusten, varainhoitoasetuksen ja muiden säädösten mukaiset velvoitteensa. Tätä tarkoitusta varten se i) varmistaa sisäisen tarkastuksen riippumattomuuden, ii) valvoo sisäisen tarkastuksen työn laatua, iii) varmistaa, että komission yksiköt ottavat asianmukaisesti huomioon sisäisen ja ulkoisen tarkastuksen suositukset, ja iv) varmistaa, että suositusten perusteella toteutetaan tarvittavia jatkotoimia. Tällä tavoin sisäisen tarkastuksen seurantakomitea auttaa komissiota työskentelemään tehokkaammin ja vaikuttavammin tavoitteidensa saavuttamiseksi. Se myös auttaa komission jäsenten kollegiota valvomaan komission hallinnoinnin, riskinhallinnan ja sisäisen valvonnan käytäntöjä. ([7])

Sisäinen tarkastus ei tarkasta järjestelmiä, joiden avulla jäsenvaltiot valvovat EU:n varoja. Kyseisistä tarkastuksista, jotka voivat ulottua yksittäisten edunsaajien tasolle, vastaavat jäsenvaltioiden sisäiset tarkastajat, kansalliset tarkastusviranomaiset, muut komission pääosastot ja Euroopan tilintarkastustuomioistuin. Sisäinen tarkastus tarkastaa kuitenkin sellaisia komission toimenpiteitä, joiden tarkoituksena on valvoa ja tarkastaa i) jäsenvaltioiden elimiä ja ii) muita EU:n varoja maksavia elimiä. Varainhoitoasetuksen 118 artiklan 2 kohdan mukaisesti sisäisellä tarkastuksella on käytössään rajoituksetta kaikki tiedot, joita se tarvitsee tehtäviensä hoitamiseksi, ja tarvittaessa pääsy tarkastuspaikalle sekä jäsenvaltioissa että kolmansissa maissa.

3. Katsaus tarkastustoimintaan

3.1. Vuoden 2024 tarkastussuunnitelman täytäntöönpano

Sisäinen tarkastus toteutti vuoden 2024 tarkastussuunnitelmaa tilanteessa, jossa tiettyjen komission pääosastojen resursseihin kohdistui yhä suurempia paineita ja jossa kohdattiin yhä laajempia haasteita, jotka liittyivät Venäjän Ukrainaa vastaan käymään hyökkäyssotaan ja muihin kehkeytymässä oleviin geopoliittisiin kriiseihin. Määräaikaan eli 31. tammikuuta 2025 mennessä sisäinen tarkastus oli **saanut päätökseen** ([8])

([5]) Komissiolle 28. marraskuuta 2022 annettu tiedonanto *Mission Charter of the Internal Audit Service of the European Commission* (C(2022) 8450 final).

([6]) Maailmanlaajuiset sisäisen tarkastuksen standardit (GIAS) tulivat voimaan 9. tammikuuta 2025. Standardeilla korvataan sisäisten tarkastajien järjestön vuonna 2017 laatima kansainvälisten ammattikäytäntöjen kehys, jota sovellettiin vuonna 2024.

(7) Ks. tarkemmat tiedot komissiolle 27. helmikuuta 2020 annetusta tiedonannosta *Update of the Charter of the Audit Progress Committee of the European Commission* (C(2020) 1165 final).

(8) Petostentorjuntastrategioita ulkoisen toiminnan alalla koskeva usean yksikön tarkastus katsotaan loppuun saatetuksi, vaikka neljästä tarkastuksen piiriin kuuluneesta komission yksiköstä yhden (kansainvälisten kumppanuuksien

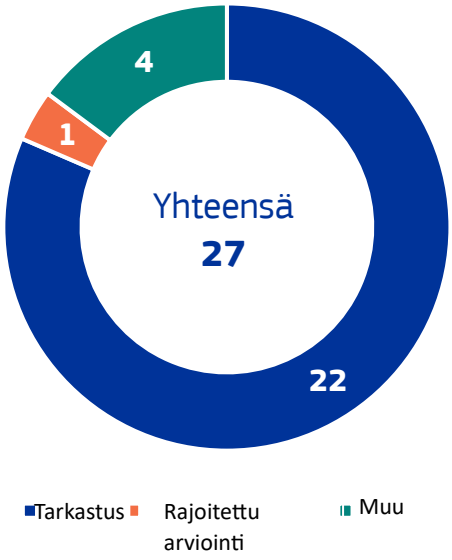
yhteensä **26 toimeksiantoa** (tarkastuksia, rajoitettuja arviointeja ja muita) komission pääosastoissa ja yksiköissä ([9]). Tämä tarkoittaa, että päivitetystä vuoden 2024 tarkastussuunnitelmasta toteutettiin 93 prosenttia. Lisäksi yksi tarkastuskertomus saatiin valmiiksi maaliskuussa 2025, ja se sisällytettiin poikkeuksellisesti vuoden 2024 sisäistä tarkastusta koskevaan vuosikertomukseen. ([10])

Sisäinen tarkastus suunnittelee tarkastustoimintaansa riskinarvioinnin ja kapasiteettia koskevan arvioinnin perusteella perussääntönsä ja kansainvälisten tilintarkastusstandardien mukaisesti. Tavoitteena on laatia tarkastussuunnitelma, joka kattaa suurimman riskin sisältävät alat. Näin maksimoidaan sen tuottama lisäarvo sekä varmistetaan osaltaan resurssien paras mahdollinen käyttö ja tarkastussuunnitelman tehokas ja vaikuttava täytäntöönpano. Sisäinen tarkastus seuraa säännöllisesti tarkastussuunnitelman toteutumista ja mukauttaa sitä tarpeen mukaan.

Sisäinen tarkastus seurasi **56:ta aiempaa tarkastustoimeksiantoa** arvioidakseen suositusten täytäntöönpanoa ja antoi 75 seurantamuistiota asianomaisille pääosastoille ja yksiköille ([11]). Tämän tuloksena päätökseen saatettiin 21 toimeksiantoa ([12]). Sisäinen tarkastus totesi, että kaikki suositukset oli niissä pantu tehokkaasti täytäntöön, kun taas 35 suositusta oli edelleen avoinna ja niiden täytäntöönpano oli kesken 31. tammikuuta 2025.

Määräaikaan 31. tammikuuta 2025 mennessä valmiiksi saatujen **toimeksiantojen lukumäärät esitetään tyypeittäin** seuraavissa kaavioissa.

Toimeksiannot tyypeittäin

Lähde: Euroopan komissio

Sisäinen tarkastus antoi vuonna 2024 yhteensä **43 kertomusta** (lopullisia tarkastuskertomuksia ja katsauksia). **Kertomusten määrä** on suurempi kuin toimeksiantojen määrä, koska joidenkin useita

pääosasto) osalta lopullista tarkastuskertomusta ei annettu määräaikaan 31. tammikuuta 2025 mennessä. Tämä kertomus on tarkoitus sisällyttää vuoden 2025 sisäistä tarkastusta koskevaan vuosikertomukseen.

([9]) Komission sisäisen tarkastuksen piiriin kuuluu yhteensä 50 organisaatioyksikköä (osastoa). Joillekin näistä yksiköistä annettiin vuonna 2024 useampi kuin yksi lopullinen tarkastus- tai arviointikertomus. Ks. tähän kertomukseen liitetty komission yksiköiden valmisteluasiakirja, jossa esitetään yksityiskohtainen katsaus yksiköistä, joille on annettu lopullinen tarkastus- tai arviointikertomus.

([10]) Rahoitusvakauden, rahoituspalvelujen ja pääomamarkkinaunionin pääosaston henkilöstöhallintoa koskeva tarkastus, jonka kertomusluonnos annettiin 19. joulukuuta 2024 ja lopullinen tarkastuskertomus 10. maaliskuuta 2025.

([11]) Joidenkin tarkastustoimeksiantojen osalta toteutettiin useampi kuin yksi seurantatoimi, ja jotkin seurantamuistiot kattoivat useamman kuin yhden tarkastustoimeksiannon.

([12]) Komission yksiköiden valmisteluasiakirjan 2.2 jaksossa on luettelo tarkastuksista, jotka oli saatettu päätökseen seurannan jälkeen.

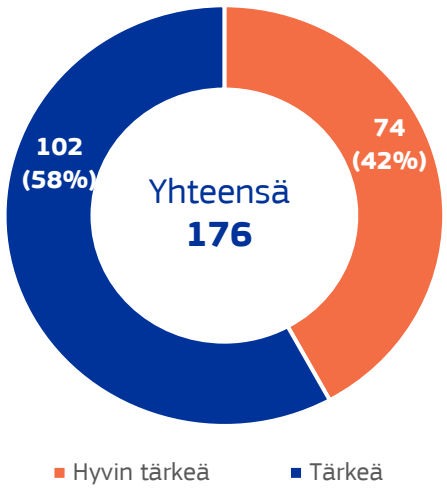
tarkastettavia koskevien toimeksiantojen ([13]) osalta sisäinen tarkastus toimitti useita kertomuksia tarkastuksen piiriin kuuluvista eri tarkastettavista. Vuonna 2024 se teki seitsemän usean pääosaston tai usean yksikön tarkastusta (ja antoi 21 näihin tarkastuksiin liittyvää loppukertomusta).

3.2. Sisäisen tarkastuksen suosituksia koskevat tilastotiedot

VUONNA 2024 ANNETUT SUOSITUKSET ([14])

Sisäinen tarkastus antoi **176 suositusta**, jotka perustuvat sen vuoden 2024 tarkastustyöhön. Kuten jäljempänä esitetään, 58 prosenttia näistä suosituksista luokiteltiin tärkeiksi ja 42 prosenttia hyvin tärkeiksi. Ratkaisevan tärkeitä suosituksia ei annettu. Tarkastettavat laativat toimintasuunnitelmat kaikkia (osittain) hyväksyttyjä suosituksia varten.

Suositukset luokituksen mukaan

Lähde: Euroopan komission sisäinen tarkastus

Vuonna 2024 tarkastettavat hyväksyivät **174 suositusta** ja hyväksyivät osittain kaksi suositusta. Tarkastettavat laativat toimintasuunnitelmat kaikkia (osittain hyväksyttyjä) suosituksia varten. Toimintasuunnitelmat toimitettiin sisäiselle tarkastukselle, joka sitten arvioi ne tyydyttäviksi tai pyysi tarkistettua toimintasuunnitelmaa.

VUOSINA 2020–2024 ANNETUT SUOSITUKSET ([15])

([13]) Tällä tarkoitetaan tarkastuksia, jotka kattavat useita komission pääosastoja ja/tai yksiköitä (usean pääosaston tarkastukset), tai tarkastuksia, jotka suoritetaan komission osastoissa ja erillisvirastoissa tai muissa itsenäisissä elimissä (usean yksikön tarkastukset).

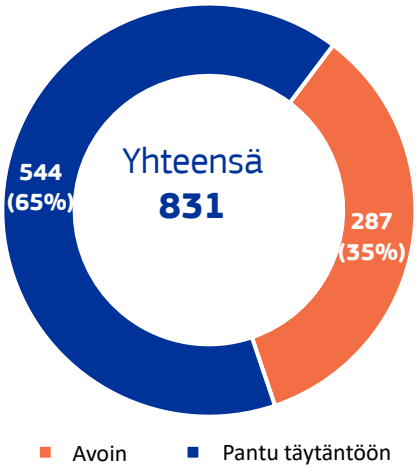
([14]) Mukaan lukien neljä suositusta (yksi hyvin tärkeä ja kolme tärkeää) rahoitusvakauden, rahoituspalvelujen ja pääomamarkkinaunionin pääosaston henkilöstöhallintoa koskevasta tarkastuksesta, joka saatiin valmiiksi 10. maaliskuuta 2025. Tarkastusta ja sen suosituksia ei kuitenkaan sisällytetty vuoden 2024 sisäisen tarkastuksen seurantakomitealle osoitettuun lopulliseen yhteenvetokertomukseen.

([15]) Lukuun ottamatta neljää suositusta, jotka annettiin määräajan päättymisen eli 31. tammikuuta 2025 jälkeen, kuten edellisessä alaviitteessä selitetään.

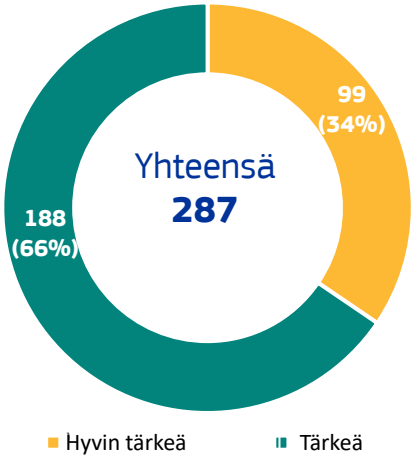
Sisäinen tarkastus laati kattavan yhteenvedon sellaisten suositusten seurannasta, joiden täytäntöönpano oli yli kuusi kuukautta myöhässä. Tämä yhteenveto osoitettiin sisäisen tarkastuksen seurantakomitealle.

Kuten seuraavissa kaavioissa esitetään, sisäisen tarkastuksen vuosina 2020–2024 antamista yhteensä 831:stä (osittain) hyväksytystä suosituksesta ([16]) 544 (65 %) oli tarkastettavien mukaan pantu täytäntöön 31. tammikuuta 2025 mennessä. ([17]) Tämä tarkoittaa, että avoinna on edelleen 287 suositusta (35 %).

Vuosien 2020–2024 hyväksyttyjen suositusten määrä jaoteltuna statuksen mukaan (tarkastettavien arvion mukaan)

Avoimien suositusten määrä jaoteltuna luokituksen mukaan

Lähde: Euroopan komission sisäinen tarkastus

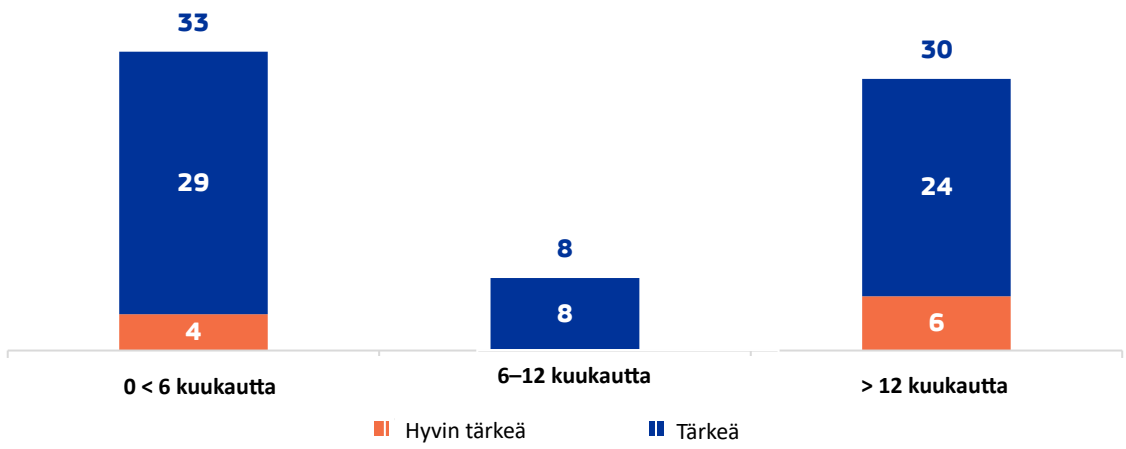
Niistä 287 suosituksesta, jotka olivat 31. tammikuuta 2025 vielä avoimia, yhtään ei ollut luokiteltu ratkaisevan tärkeiksi, 99 (34 %) oli luokiteltu hyvin tärkeiksi ja 188 (66 %) oli luokiteltu tärkeiksi.

Avoimista suosituksista **71:n täytäntöönpano oli myöhässä** (eli niitä ei ollut pantu täytäntöön alun perin sovittuun päivään mennessä). (Osittain) hyväksyttyjen suositusten kokonaismäärästä 8,5 prosenttia on sellaisia, joiden täytäntöönpano on myöhässä. Myöhässä olevista suosituksista kuuden hyvin tärkeän suosituksen täytäntöönpanon on luokiteltu olevan pahasti myöhässä (eli suositus on edelleen avoinna yli kuuden kuukauden kuluttua alkuperäisestä täytäntöönpanopäivästä). Määrä on edellisen vuoden kolmea suositusta suurempi, mutta se osoittaa edelleen, että sisäinen tarkastus on noudattanut tiukkaa seurantapolitiikkaa arvioidessaan suositustensa täytäntöönpanoa. Hyvin tärkeiden suositusten, joiden täytäntöönpano on pahasti myöhässä, osuus on 0,7 prosenttia kaikista vuosina 2020–2024 annetuista (osittain) hyväksytyistä suosituksista (verrattuna 0,4 %:iin viime raportointikaudella). Ennen vuotta 2020 annettuja hyvin tärkeitä suosituksia ei ole pahasti myöhässä.

([16]) Vuosina 2020–2024 annetuista 831 suosituksesta 823 hyväksyttiin kokonaisuudessaan, neljä hyväksyttiin osittain ja neljä hylättiin.

([17]) Kaaviossa esitetään suositusten luokitus 31. tammikuuta 2025. Se saattaa erota alkuperäisessä tarkastuskertomuksessa esitetystä luokituksesta, koska sisäinen tarkastus voi seurantatarkastuksessa arvioida tarkastettavan toteuttamat toimet riittäviksi lieventämään alun perin havaittuja riskejä osittain, jolloin se saattaa laskea suosituksen luokitusta.

Niiden suositusten (annettu 2020–2024), joiden täytäntöönpano on myöhässä, luokitus ja viivästymisen kesto

Lähde: Euroopan komission sisäinen tarkastus

Sisäinen tarkastus katsoo, että sen antamien suositusten täytäntöönpanon tilanne on kaiken kaikkiaan tyydyttävä ja verrattavissa aiempiin raportointikausiin. Tämä osoittaa, että komission yksiköt panevat ratkaisevan tärkeät ja hyvin tärkeät suositukset tunnollisesti täytäntöön ja näin lieventävät sisäisen tarkastuksen esiin tuomia riskejä.

Tähän kertomukseen liitetyn komission yksiköiden valmisteluasiakirjan osassa 3 esitetään yhteenveto kyseisistä hyvin tärkeistä suosituksista, joiden täytäntöönpano on pahasti myöhässä.

4. Vuonna 2024 tehtyjen tarkastusten tulokset

4.1. Tuloksellisuustarkastusten kokonaistulokset

Tukeakseen komission tuloksellisuusperusteisuutta ja sen korostamista, että rahalle saadaan vastinetta, sisäinen tarkastus saattoi valmiiksi 23 toimeksiantoa, joissa keskityttiin tuloksellisuuteen. Noin 80 prosentissa näistä toimeksiannoista sisäinen tarkastus havaitsi tarkastetuilla aloilla tai tarkastetuissa prosesseissa suuria jäännösriskejä, joiden perusteella annettiin hyvin tärkeitä suosituksia. Lisäksi toimeksiannoissa havaittiin useita vahvuuksia ja hyviä käytäntöjä (ks. tarkemmat tiedot komission yksiköiden valmisteluasiakirjan 1 jaksossa).

Sisäinen tarkastus tarkastelee menetelmiensä ja hyvien käytäntöjensä mukaisesti tuloksellisuutta epäsuorasti. Se arvioi komission osastojen toiminnan tuloksellisuutta politiikkojen, ohjelmien ja toimien toteuttamisessa suhteessa niihin liittyviin riskeihin. Tällä tavoin sisäinen tarkastus haluaa varmistaa, että pääosastot ja yksiköt ovat kehittäneet luotettavat tuloskehykset, asianmukaiset tuloksellisuuden mittaamiseen tarvittavat työkalut ja kattavat valvontajärjestelmät.

Jäljempänä olevissa kohdissa esitetään sisäisen tarkastuksen päätelmät niistä tuloksellisuuden eri näkökohdista, joita se arvioi vuonna 2024 tekemissään tarkastuksissa ([18]).

([18]) Sisäinen tarkastus suoritti yhteensä 23 tarkastustoimeksiantoa, joissa keskityttiin tuloksellisuuteen (20 tuloksellisuustarkastusta ja kattavaa tarkastusta) tai joihin liittyi joitakin tuloksellisuuteen liittyviä näkökohtia (2 tietoteknisten järjestelmien tarkastusta ja 1 tietoteknisten järjestelmien rajoitettu arviointi). Tarkempia tietoja on komission yksiköiden valmisteluasiakirjassa.

4.1.1. Rahoitusprosessit

Useimmissa sisäisen tarkastuksen tekemissä tarkastuksissa kollegiolle sekä pääosastoille ja yksiköille annettiin varmuus varainhoidon sisäisen valvonnan tehokkaasta ja vaikuttavasta täytäntöönpanosta (ks. myös 4.3 jaksossa oleva varainhoitoa koskeva kokonaispäätelmä).

Neljässä tarkastuksessa ei tullut esiin ratkaisevan merkittäviä tai hyvin merkittäviä puutteita valvontajärjestelmissä. Tarkastukset olivat 1) petostentorjuntastrategioita koskeva tarkastus ulkoisen toiminnan alalla, 2) Horisontti 2020 -puiteohjelmaan liittyvän avustusten hallinnoinnin neljännen vaiheen tarkastus Euroopan tutkimusneuvoston toimeenpanovirastossa, 3) ehdotusten arvioinnista vastaavien asiantuntijoiden hallinnoinnin tuloksellisuutta koskeva tarkastus koulutuksen ja kulttuurin toimeenpanovirastossa ja 4) hankintaa koskeva tarkastus tulkkauksen pääosastossa.

Muut yhdeksän tarkastusta osoittivat, että **parannuksia tarvitaan**, ja niiden tuloksena annettiin useita hyvin tärkeitä suosituksia ([19]).

Maatalouden ja maaseudun kehittämisen pääosasto on edistynyt valmiudessaan suunnitella varmennusmalli uusien yhteisen maatalouspolitiikan strategiasuunnitelmien mukaisesti. Jäljellä on kuitenkin vielä useita osatekijöitä, joita on kehitettävä sen varmistamiseksi, että käyttöön otettu valvontakehys on riittävän vankka, jotta voidaan varmistua siitä, että uuden täytäntöönpanomallin mukaiset yhteisen maatalouspolitiikan menot pannaan täytäntöön yhteisen maatalouspolitiikan oikeudellisen kehyksen mukaisesti.

Alue- ja kaupunkipolitiikan pääosasto, työllisyyden, sosiaali- ja osallisuusasioiden pääosasto ja meri- ja kalastusasioiden pääosasto ovat kaiken kaikkiaan suunnitelleet riittävät varmennusprosessit yhteisesti hallinnoituja varoja varten, jotta voidaan lieventää keskeisiä riskejä ja ottaa huomioon ohjelmakauden 2021–2027 lainsäädännössä käyttöön otetut tärkeimmät uudet osatekijät. Pääosastojen yhtenäistä tarkastusstrategiaa on kuitenkin päivitettävä, sillä tietyt osatekijät eivät olleet riittävän selkeitä tai niitä ei ole kehitetty riittävästi ohjelmakauden tässä vaiheessa. Alue- ja kaupunkipolitiikan pääosasto hallinnoi myös EU:n solidaarisuusrahastoa yhteistyössä ja välillisesti. Osasto on ottanut käyttöön valvontaprosesseja rahaston hallinnointia varten, mutta sen suunnittelua ja tehokasta hallinnointia on parannettava edelleen.

Talouden ja rahoituksen pääosasto on suunnitellut asianmukaisesti makrotaloudellisten rahoitusaputoimien valmisteluvaiheen hallintoprosessit ja pannut ne tehokkaasti ja tuloksellisesti täytäntöön. Riskienhallinta- ja valvontaprosessien suunnittelua ja tehokasta ja vaikuttavaa täytäntöönpanoa sekä arkaluonteisten turvallisuusluokittelemattomien tietojen merkitsemistä ja suojaamista on kuitenkin parannettava.

Välillisen hallinnoinnin osalta ulkopolitiikan välineiden hallinnon toteuttamaa yhteisen turvallisuus- ja puolustuspolitiikan alan siviilioperaatioiden varainhoidon valvontaa koskevassa tarkastuksessa todettiin, että vaikka yksikkö on suunnitellut ja pannut täytäntöön operaatioiden erityispiirteisiin mukautetun valvontakehyksen, sen suunnittelua, joka vaikuttaa sen tehokkaaseen täytäntöönpanoon, on vielä parannettava.

Vaikka **kansainvälisten kumppanuuksien pääosasto** on ottanut käyttöön valvontajärjestelmän, joka kattaa ohjeet, mallit, tarkistuslistat ja koulutuksen, joilla tuetaan kumppanimaiden kanssa välillisesti hallinnoitavien avustus- ja hankintamenettelyjen täytäntöönpanoa ja niihin liittyvien EU:n edustustojen tekemien ennakkotarkastusten toteuttamista, niiden suunnittelua on edelleen parannettava sääntöjen noudattamisen sekä niiden tehokkaan ja vaikuttavan täytäntöönpanon varmistamiseksi.

Vaikka **tutkimuksen ja innovoinnin pääosasto** on tehnyt valtavia investointeja laatiakseen asianmukaisen ja innovatiivisen Horisontti Eurooppa -puiteohjelman valvontastrategian, jolla varmistetaan ohjelman oikeudellinen ja säännönmukainen täytäntöönpano sekä moitteeton varainhoito, valvontastrategian keskeisiä

([19]) Vuonna 2024 annetuista 74:stä hyvin tärkeästä suosituksesta 19 (26 %).

osia on parannettava edelleen, jotta saavutetaan kokonaisuudessaan pitkän aikavälin tavoite, jonka mukaan Horisontti Eurooppa -puiteohjelman virhetaso on alle 2 prosentin olennaisuusrajan.

Ilmasto-, infrastruktuuri- ja ympäristöasioiden toimeenpanovirasto on yksi viidestä Horisontti Eurooppa - puiteohjelman täytäntöönpanosta vastaavasta toimeenpanovirastosta. Vaikka virasto on suunnitellut ja ottanut käyttöön Horisontti Eurooppa -puiteohjelman avustusten hallinnointiprosesseja varten riittävät valvontatoimet, eturistiriitojen ja arviointiprosessien, jotka voivat heikentää täytäntöönpanon tehokkuutta ja vaikuttavuutta, hallintaa on parannettava edelleen.

Meri- ja kalastusasioiden pääosaston suoraan hallinnoimien menojen **varmuuden hankkimista koskevassa tarkastuksessa** todettiin, että vaikka osasto on suunnitellut ja toteuttanut varmennusprosessinsa asianmukaisesti suoraan hallinnoitujen menojen osalta, kestävää kalastusta koskevien kumppanuussopimusten suunnittelussa ja rahoituksen toteutumisessa on vielä parantamisen varaa.

4.1.2. Toimintaprosessit

Sisäinen tarkastus teki **kolme tarkastusta, joissa keskityttiin tiettyihin ohjelmiin tai välineisiin**. **Sisämarkkinaohjelmaa** koskeva tarkastus tuotti myönteisiä tuloksia, ja siinä ei havaittu ratkaisevan tärkeitä tai hyvin tärkeitä puutteita.

EU:n päästökauppajärjestelmän täytäntöönpanoa ja seurantaa koskevan tarkastuksen perusteella annettiin kymmenen hyvin tärkeää suositusta ja yhteisen tutkimuskeskuksen **uutta ydinlaitosten käytöstä poistamista** ja ydinjätehuoltoa koskevaa ohjelmaa koskevan **tarkastuksen** perusteella annettiin neljä hyvin tärkeää suositusta. EU:n päästökauppajärjestelmää koskevassa tarkastuksessa todettiin, että EU:n päästökauppajärjestelmän huutokauppojen hallinnointiprosessit toimivat hyvin, mutta ilmastotoimien pääosaston muiden EU:n päästökauppajärjestelmän täytäntöönpanoon ja seurantaan liittyvien prosessien suunnittelussa ja tehokkaassa täytäntöönpanossa on edelleen parannettavaa. Ydinlaitosten käytöstä poistamista ja ydinjätehuoltoa koskevan ohjelman hallinto-, hallinnointi- ja valvontajärjestelmiä on parannettava edelleen, jotta voidaan varmistaa ohjelman kestävä, tehokas ja tuloksellinen täytäntöönpano kaikissa yhteisen tutkimuskeskuksen ydinlaitoksissa.

4.1.3. Tukiprosessit

Henkilöstöhallinto

Komissiota pyydetään tuottamaan enemmän tuloksia ilman, että se voi kasvattaa kokonaishenkilöstöään, sillä sen henkilöstömäärän on oltava vakaa. Tämän vuoksi yhä useammat komission yksiköt eivät saa pyytämäänsä henkilöstövahvistusta, mikä johtaa resursseihin kohdistuvaan suureen paineeseen, jonka komissio on ilmoittanut monialaiseksi kriittiseksi riskiksi. Tässä yhteydessä sisäinen tarkastus teki kolme tarkastusta arvioidakseen komission henkilöstöhallinnon eri näkökohtia.

Komission henkilöstötarpeiden arviointia toimielimen tasolla koskevassa tarkastuksessa todettiin, että nykyisissä prosesseissa, jotka koskevat henkilöstötarpeiden arviointia lainsäädännöllisissä ja talousarvioon liittyvissä yhteyksissä, on edistytty, mutta niitä on parannettava merkittävästi. Tarkastuksessa havaittiin kaksi keskeistä kysymystä, jotka liittyvät 1) keskusyksikköjen tarjoamaan tukeen, kun henkilöstötarpeita arvioidaan osastotasolla, ja 2) keskusyksikköjen toteuttamiin henkilöstötarpeisiin liittyviin laaduntarkastuksiin. Näiden kysymysten ratkaiseminen on ratkaisevan tärkeää, jotta voidaan varmistaa komission rajallisten resurssien paras mahdollinen käyttö ja edistää sen keskeisiä painopisteitä ja velvoitteiden täyttämistä.

Henkilöresurssien jakamista EU:n edustustoihin koskevassa usean yksikön tarkastuksessa todettiin, että komission prosessi henkilöresurssien jakamiseksi EU:n edustustoihin on sääntöjen mukainen, mutta sen suunnittelua sekä tehokasta ja vaikuttavaa täytäntöönpanoa on parannettava, jotta saavutetaan tavoite, jonka mukaan EU:n edustuston työmäärästä on saatava kokonaiskuva.

Rahoitusvakauden, rahoituspalvelujen ja pääomamarkkinaunionin pääosaston henkilöstöhallintoa koskevassa tarkastuksessa todettiin yksittäisen osaston tasolla, että vaikka osasto on ottanut käyttöön riittävän sisäisen

järjestelmän henkilöresurssiensa hallinnoimiseksi, sen henkilöstöstrategiakehyksen suunnittelua, joka voi vaikuttaa sen tehokkaaseen ja vaikuttavaan täytäntöönpanoon, on parannettava edelleen.

Tietojärjestelmien hallinnointi

Tietoturvariskien hallintaa koskevassa usean pääosaston tarkastuksessa, joka kattoi sekä toimielin- että paikallistason, havaittiin, että vaikka komissio on suunnitellut asianmukaisen tietoturvariskien hallintakehyksen ja riskinhallintaprosessit komission tietoturvakehyksen mukaisesti, prosessien tehokasta ja vaikuttavaa täytäntöönpanoa on edelleen parannettava seuraavilla osa-alueilla: 1) tietoturvariskien hallintamenetelmät ja niihin liittyvät välineet, 2) riskin hyväksyttävyysperusteet, 3) riskinarvioinnin tulosten seuranta ja raportointi ja 4) tietoturvatietojen täydellisyys ja oikeellisuus. Kehityskohteita yksilöitiin sekä komission tasolla että hajautetulla tasolla.

SUMMA-järjestelmän ([20]) käyttöönottoa valmistelevassa rajoitetussa arvioinnissa keskityttiin budjettipääosaston käyttöön ottamiin valvontatoimiin, joilla lievennetään komission keskuskirjanpito-, talousarvio- ja kassajärjestelmän siirtymään liittyviä suurimpia riskejä. Rajoitetun arvioinnin ajankohtana oli edelleen hyvin tärkeitä kehityskohteita. Lisäksi yksilöitiin muita kehityskohteita, joilla voi olla vaikutusta järjestelmän myöhempään tehokkaaseen ja vaikuttavaan käyttöön käytännössä.

Muut tukiprosessit

Tietotekniikan rahoituskehystä koskevassa tarkastuksessa todettiin, että digitaalisten palvelujen pääosasto on pyrkinyt suunnittelemaan ja toteuttamaan asianmukaisen valvontakehyksen perustason tietotekniikkapalvelujen ja takaisinmaksuprosessien hallinnointia varten. Vaikka nykyinen tietotekniikan rahoituskehys on tuonut mukanaan joitakin myönteisiä osatekijöitä, sen suunnittelussa on kuitenkin vielä parantamisen varaa perustason tietotekniikkapalvelujen osalta ja sen osalta, onko nykyinen tietotekniikan rahoituskehys riittävä kestävien tietotekniikkapalvelujen tarjoamiseksi tulevaisuudessa.

Sisäisen tarkastuksen tekemässä palkkatoimiston henkilötietojen suojaa koskevassa tarkastuksessa todettiin, että henkilötietoja käsitteleviä keskeisiä liiketoimintaprosesseja koskevaa valvontajärjestelmää, jonka toimisto on ottanut käyttöön, ei ole suunniteltu asianmukaisesti eikä pantu tehokkaasti täytäntöön sovellettavan oikeusperustan noudattamisen varmistamiseksi. Vaikka sisäinen tarkastus panee merkille palkkatoimiston vuonna 2024 (tarkastuksen kenttätyön päätyttyä) toteuttamat tärkeät toimet keskeisten puutteiden korjaamiseksi, merkittävää edistystä on vielä saavutettava seuraavilla osa-alueilla: 1) vastuuvelvollisuus, roolit ja vastuualueet, 2) järjestelyt yhteiskäsittelyn, henkilötietojen kansainvälisen siirron ja palvelutasosopimusten tapauksessa, 3) tietosuojaperiaatteiden noudattaminen ja 4) tietotekninen valvonta henkilötietojen eheyden, luottamuksellisuuden ja saatavuuden varmistamiseksi.

4.2. Sisäisen tarkastuksen suppeat päätelmät

Sisäinen tarkastus esitti suppeat päätelmänsä sisäisen valvonnan tilasta komission kaikille pääosastoille ja yksiköille ([21]) helmikuussa 2025. Nämä suppeat päätelmät otettiin huomioon asianomaisten pääosastojen ja yksiköiden vuotta 2024 koskevissa toimintakertomuksissa. Päätelmät perustuvat viimeksi kuluneiden viiden vuoden aikana tehtyihin tarkastuksiin ja kattavat kaikki annetut avoimet suositukset. Sisäisen tarkastuksen päätelmät sisäisen valvonnan tilasta koskevat vain tarkastuksen kohteina olleita hallinto- ja valvontajärjestelmiä. Ne eivät siis kata järjestelmiä, joita sisäinen tarkastus ei ole tarkastanut viimeksi kuluneiden viiden vuoden aikana.

([20]) Suoriteperusteisen kirjanpidon ja talousarviokirjanpidon väline.

([21]) Neuvontapalvelu IDEAn (Ideointi, debatti, edistäminen ja aktivointi) osalta ei tehty tarkastuksia kaudella 2020–2024, koska suuria riskejä ei havaittu. Tämän vuoksi myöskään sille ei esitetty suppeita päätelmiä.

4.3. Kokonaispäätelmä komission varainhoidosta

Kuten sisäisen tarkastuksen tehtävää koskevassa perussäännössä edellytetään, sisäinen tarkastus antaa vuotuisen kokonaispäätelmän varainhoidon tilasta komissiossa. Päätelmä perustuu komission varainhoitoon kohdistuneisiin tarkastuksiin, joita sisäinen tarkastus on tehnyt edeltävien kolmen vuoden aikana (2022–2024). Kokonaispäätelmässä otetaan huomioon myös muista lähteistä, tässä tapauksessa Euroopan tilintarkastustuomioistuimen kertomuksista peräisin olevat tiedot. Kokonaispäätelmä annetaan samaan aikaan tämän kertomuksen kanssa, ja se koskee samaa vuotta.

Näiden tarkastustietojen pohjalta sisäinen tarkastaja katsoi, että komissio oli ottanut vuonna 2024 käyttöön hallintoa, riskinhallintaa ja sisäistä valvontaa koskevat menettelyt, jotka kokonaisuutena antavat riittävän varmuuden komission taloudellisten tavoitteiden saavuttamisesta, lukuun ottamatta niitä varainhoidon aloja, joilla valtuutetut tulojen ja menojen hyväksyjät ovat esittäneet vahvistuslausumissaan varaumia.

Sisäinen tarkastus ei sisällyttänyt vuoden 2024 kokonaispäätelmäänsä muita huomautuksia, mutta se kiinnitti komission huomion tarpeeseen reagoida toimielimelle ja EU:n talousarviolle aiheutuviin suuriin monialaisiin riskeihin hyödyntämällä kokemuksia, joita on saatu sen rahoitusresurssien hallinnoinnista haastavassa tilanteessa.

Tämä liittyy erityisesti (innovatiivisten) rahoitusmekanismien monitahoisuuteen ja niiden täytäntöönpanoon liittyviin haasteisiin. Koska komissio on viime kädessä vastuussa menojen laillisuuden ja sääntöjenmukaisuuden sekä moitteettoman varainhoidon varmistamisesta, sen on jatkettava toimia havaittujen uusien suurten riskien lieventämiseksi.

Koska komissio on aloittamassa EU:n talousarvion kunnianhimoisen uudistamisen, jonka tavoitteena on tehdä siitä yksinkertaisempi, kohdennetumpi ja vaikuttavampi, **perinteistä hallinto-, valvonta- ja varmennuskehystä on mukautettava** siten, että se pysyy toimivana innovatiivisen ja monitahoisen rahoituksen ja uusien täytäntöönpanomallien, mukaan lukien tulosperusteiset lähestymistavat, kannalta.

Jotta varmennus- ja valvontakehyksen vaikuttavuus säilyisi seuraavassa monivuotisessa rahoituskehyksessä, sen on oltava **oikeassa suhteessa** riskeihin. Valvonnan tasoa ja perusteellisuutta olisi mukautettava tulevien välineiden täytäntöönpanomalliin, jotta vältetään valvonnan ja tarkastusten päällekkäisyys ja vähennetään hallinnollista rasitusta.

Varmennus- ja valvontastrategian olisi oltava **sisäänrakennettuna monivuotisessa rahoituskehyksessä jo alusta alkaen**, ja sitä olisi kehitettävä rinnakkain politiikan ja täytäntöönpanon suunnittelun kanssa, jotta varmistetaan ohjelmien tuloksellinen ja tehokas täytäntöönpano sekä tuetaan laajempien varainhoito- ja hallintotavoitteiden saavuttamista.

On olennaisen tärkeää **säilyttää asianmukainen valvontataso** ohjelman koko elinkaaren ajan, erityisesti jos varojen myöhäinen käyttäminen aiheuttaa paineita. Uusien valvonta- ja varmennusstrategioiden jatkuvaa ja luotettavaa täytäntöönpanoa varten olisi määritettävä ja kohdennettava alusta loppuun saakka tarvittavat henkilöresurssit, jotka täyttävät sekä kapasiteettia että osaamista koskevat tarpeet.

5. Komission taloudellisten väärinkäytösten tutkintaelimen kuuleminen

Varainhoitoasetuksen 145 artiklan mukaisesti perustettu tutkintaelin ei raportoinut saman asetuksen 93 artiklassa tarkoitetussa lausunnossaan järjestelmäongelmista vuonna 2024.